

EU's nya vinlag

Från augusti 2009 så gäller nya vinlagar i EU. Då dom flesta av dessa förändringar är frivilliga så återstår dock att se hur detta kommer att påverka vinerna ut mot konsument.

Vissa av förändringarna gäller reglerna för stöd till överproduktion. Chaptalisering kommer exempelvis fortsätta att vara tillåtet men på en lägre nivå än tidigare samtidigt som man inför riktlinjer för tillåtna tillsatser (speciellt när det gäller användande av ek och tanniner). Man har dessutom skapat incitament som gör att man hoppas att ungefär 175000 ha av olönsamma vinplanteringar rycks upp samtidigt som man gör det möjligt för framgångsrika producenter att faktiskt utöka sina arealer.

Den nya vinlagen innehåller skydd för traditionell användning, inklusive traditionella flaskformer och för bevarande av traditionell vintillverkning, även om man öppnar för innovationer. Det finns ingen förändring när det gäller dominansen av vinifera druvor.

I förordningen föreskrivs att endast druvsorter som uppfyller följande villkor får klassificeras:

1. Druvsorten skall tillhöra arten *Vitis vinifera* eller vara en korsning mellan *Vitis vinifera* och andra arter av släktet *Vitis*;
2. Druvsorten får inte vara någon av följande sorter: Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton och Herbemont.

När det gäller informationen på etiketterna så stipulerar nya lagen förändringar både vad när det gäller vad som är obligatoriskt och vad som är valfri information. En viktig förändring är att ingående druva/druvor nu tillåts på etiketterna till alla viner (alltså även bordsviner). Detta är dock inte ett krav och kommer säkert därför att användas i olika utsträckning.

Stilla vin blir bordsviner uppdelade på tre kategorier, varav två med geografiska ursprungsbeteckningar. Den tredje kategorin omfattar den ursprungliga bordsvinskategorin och samlar upp enklare vin som uppfyller EU's grundläggande kvalitetsstandard och skall som sådant vara buteljerat och etiketterat enligt gällande EU-regler. Befintliga nationella system kommer att anpassas till det nya kategorierna men behöver inte förändras om inte a) dom är inte i överensstämmelse med EU-systemet eller b) dom nationella myndigheterna bestämmer sig att ta tillfället i akt att göra förändringar.

De två kategorierna med ursprungsbeteckning är:

- PDO - Protected Designations of Origin
- PGI - Protected Geographical Indication

Dessa kategorier måste man ansöka om (samtidigt som dom kan återkallas) och skall anges på etiketten, såvida inte en traditionell benämning har godkänts såsom DOC/DOCG, DO/DOCa, Tysklands Prädikatswein etc. Det har redan varit en process där man kartlagt traditionella benämningar i förhållande till det nya systemet och de som godkänts har deklarerats i en bilaga till den nya vinlagen.

PDO - Protected Designations of Origin ("skyddad ursprungsbeteckning")

motsvarar i princip dom AC, DOC, DOCG beteckningarna som redan finns i många länder. PDO är namnet på ett område, en ort eller i undantagsfall, namnet på ett land. Vinet måste komma från det bestämda området. Dess kvalitet och egenskaper ska vara påtagligt påverkat av den geografiska omgivningen, inklusive både naturliga och mänskliga faktorer. Vidare skall dess produktion, bearbetning och beredning ske inom det bestämda geografiska området. Vinet måste erhållas från druvor av arten *vitis vinifera*. Obs! att vi här är nära begreppet "terroir".

Beteckningen tillåter att druvsorten/druvsorterna anges på etiketten och det finns också en framtagen PDO symbol.

forts. EU's nya vinlag...

PGI - Protected Geographical Indication ("skyddad geografisk beteckning") motsvarar i princip lantvins- eller IGT-beteckningarna som redan finns i många länder. Det är en beteckning som hänför vinet till en region, en speciell plats, eller i speciella fall, till ett specifikt land. Vinet måste hålla en viss kvalitet, rykte eller andra karaktäristiska attribut som kan tillskrivas det geografiska ursprunget. Minst 85% av de druvorna som använts för dess produktion måste uteslutande komma från det betecknade ursprunget, samtidigt som även produktionen måste ske där. Vinet måste dessutom framställas av druvsorter tillhörande arten *vitis vinifera* eller från korsningar mellan *vitis vinifera* och andra arter av släktet *vitis*.

En följd av ovanstående är att upp till 15% av druvorna kan komma från annat geografiskt ursprung.

Den återstående kategorin, "**bordsvin**", är vin utan geografisk ursprungs-beteckning.. Detta vin får göras från vin, och druvor, som köpts in var som helst inom EU, och vintillverkaren kan nu ange både ingående druvsorter och årgång.

Förändring för Frankrike (specifikt)

Som pådrivande land, när det gäller förändringarna av vinlagen, är Frankrike också det land som hitintills gjort mest för att efterfölja dom nya reglerna. Producenterna har på sig till slutet av 2010 att anpassa sig vilket gör att det kommer att dröja innan vi ser resultatet ute i handeln. Förändringarna kommer nog tydligast att märkas på enklare viner då de kända ursprungs-beteckningarna troligtvis säljer sig själva utan dom frivilliga förändringarna.

AOP - Appellation d'Origine Protégée ersätter beteckningen AC (AOC). Från entusiast synvinkel så kommer lite att förändras, förutom att ingående druvsort/druvsorter nu kommer att dyka upp på etiketterna. Men detta är frivilligt och kommer att vara producentberoende.

IGP - Indication Géographique Protégée ersätter Vins de Pays. Vilken effekt detta kommer att ha återstår att se. Organisationen som företräder lantvin har inte antytt att de avser att ändra någonting radikalt - de har tillbringat en lång tid att bygga upp ett varumärke. Det kan vara att "Vin de" försvinner från etiketten, så att "Vin de Pays d'Oc" blir "Pays d'Oc".

Den tredje kategorin är bordsviner utan geografisk beteckning. Dessa kommer att kallas för "**Vin de France**" och producenter kommer att kunna ange druvsort och årgång. Här kommer det finnas ett minimum av administration och begränsningar. Vinerna får odlas överallt och det är tillåtet att använda tillsatser (exempelvis ekspån och tanniner) som inte kommer att vara tillåtna för de två ursprungskategorierna. Detta på samma sätt som gäller för liknande viner från exempelvis Australien och Sydafrika.

Slutligen kan sägas att det finns ett motstånd mot tydligare etikettering och att många producenter av kvalitetsviner inte gillar att druvan/druvsorterna framgår detta då man anser att ett sådant förtydligande gör att konsumenten får en förutfattad association kring hur vinet bör smaka. Exempelvis så finns det många producenter (exempelvis flera i Alsace) som försöker övertala myndigheterna om att få slippa ange druvsort på etiketten av skälet att det är annat som är viktigare för kvaliteten av vinet än just druvsorten...

När det gäller befintliga traditionella beteckningar i andra länder, exempelvis Italiens DOCG/DOC, och Spaniens DOCa/DO, så omfattas detta (som redan nämnts) av det nya regelverket.